

УДК 378.1

ОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В МЕЖАХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

*Вербицька В.І., к.е.н., доцент
verbytska67@ukr.net*

*Якушкіна В.Р., здобувачка вищої освіти
ea120yvr@stud.khadi.kharkov.ua*

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Зміни освітніх стандартів, що досить часто відбуваються у освітньому просторі, розширення складу компетенцій, посилення вимог щодо деталізації етапів і критеріїв їх освоєння, необхідність формування різних за структурою та змістом фондів оцінювальних засобів не сприяють підвищенню якості освіти [1].

Продекларований курс на обов'язкове формування фахових компетентностей досить нечітко проглядається в навчальних планах (НП) бакалаврату та магістратури у сфері підготовки бухгалтера, що містять дисципліни, які повторюються (мікроекономіка, макроекономіка, економетрика та ін.), причому ці дисципліни включено до базової частини навчальних планів; більше того, кількість фахових дисциплін в навчальному плані лише трохи перевищує кількість загальноосвітніх дисциплін; жорстке визначення періодичності проходження практики не дає змоги ефективно виконувати професійну підготовку бухгалтера в рамках навчальних програм.

Надмірне захоплення впровадженням онлайн і офлайн технологій у навчальний процес не завжди є виправданим. Електронний курс, вебінар, круглий стіл не завжди може замінити "живе" професійне спілкування між викладачем і студентом, що активно сприяє професійному розвитку. Дистанційне навчання в умовах війни значно відрізняється від дистанційки, яка була в період карантину, спричиненого коронавірусною інфекцією. В умовах стресу, надмірного психологічного навантаження та постійних переживань відсутня потреба в сухій інформації, та водночас присутня велика потреба в емоціях. Звичайно, в умовах воєнного часу досить складно налагодити живе спілкування, але викладачам слід змінити акцент на підтримку, а не на контроль. Психологічно розрядити студентів допоможе емоційно заряджений лекційний матеріал, перегляд

цікавих відео сюжетів, вирішення цікавих кейсів [2]. Більшість студентів вважають, що під час занять обов'язково мають бути ввімкненими камери, що дає відчуття справжнього, реалістичного, та сприяє робочій атмосфері та надихає на навчання.

З метою розв'язання означених завдань на основі дослідження проблем формування професійних навичок у процесі навчання студентів необхідно зупинити процес постійного переопрацювання освітніх стандартів, скоротити кількість усіляких формальних критеріїв якості освіти, які передбачають зміну структури і вимог до змісту; розробити й затвердити єдину для всіх ВНЗ країни структуру цих документів; розкрити критерії, які використовуються Міністерством освіти і науки, що використовуються в процесі акредитації ВНЗ (окремих напрямів, програм), і забезпечити їхню незмінність упродовж низки років;

Необхідно розширити права освітніх закладів у формуванні базової та варіативних складових освітніх програм (ОП), термінів і форм проходження практик, дозволивши вишам самостійно визначати перелік і склад фахових компетентностей, які опановують студенти в бакалавріаті та магістратурі, виходячи з вимог відповідних професійних стандартів.

Для забезпечення необхідного рівня опанування професійних компетенцій студентами необхідне розширення складу викладачів-практиків, з цієї причини слід відмовитися від установалення будь-яких рамок щодо співвідношення кількості викладачів, які перебувають у штаті ВНЗ, і сумісників.

Література:

1. Вербицька В. І. Професійна компетентність майбутнього фахівця. *Актуальні напрями модернізації бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в УКРАЇНІ* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 23 травня 2018 р. Харків: ХНТУСГ, 2018. С. 7-9

2. Вербицька В. І. Бухгалтерська освіта в контексті інноваційного освітнього процесу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*: зб. наук. пр. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. Випуск 2 (39). С. 52-55.